

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 3. februar 2023
Kontor: Straffuldbyrheds-konto-
ret
Sagsbeh: Nathalie Mielche Spottag
Sagsnr.: 2023-0030-8095
Dok.: 2689089

Besvarelse af spørgsmål nr. 13 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 13 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 6. januar 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DD).

Peter Hummelgaard

/

Natasja Walbom

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 13 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren kommentere artiklen ”Står i den værste situation: - Vi har alt for mange fanger”, bragt på ekstrabladet.dk den 3. januar 2023, og vil ministeren på baggrund af oplysningerne fremsende en tabel over nationaliteterne for de 41,3 procent var-tægtsfængslede i Danmark med angivelse af, hvor mange af de danske statsborgere, der har erhvervet dansk indfødsret ved erklæring eller naturalisation enten som ansøgere, bipersoner eller efterkommere?”

Svar:

1. Jeg er helt bevidst om, at kriminalforsorgen befinder sig i en meget vanskelig situation, hvor antallet af indsatte er stigende, samtidig med at antallet af fængselsbetjente har været faldende. Det betyder, at kriminalforsorgens ansatte oplever en meget presset hverdag, og det er uholdbart. Som det fremgår af nedenstående bidrag fra Direktoratet for Kriminalforsorgen er der på den korte bane taget en række initiativer, der skal styrke både rekrutteringen og fastholdelsen af fængselsbetjente. Der er bl.a. oprettet tre nye skoler, hvor man kan uddanne sig til fængselsbetjent, og eleverne får nu løn under hele uddannelsen. Men der er behov for, at vi gør mere i de kommende år, og det vil jeg have fokus på som justitsminister.

2. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, der har oplyst følgende:

”1. Direktoratet for kriminalforsorgen kan oplyse, at de udfordringer, som kriminalforsorgen aktuelt er stillet overfor, vedrørende fængselsbetjente, belæg og pladser, og som formand for Fængselsforbundet, Bo Yde Sørensen, skitserer i Ekstra Bladet d. 3. januar 2023, er genkendelige. Kriminalforsorgen står på denne måde aktuelt med betydelige driftsudfordringer, der er drevet af, at fængslerne og arresterne tager imod flere indsatte, end kapacitet og bemanning tilsiger.

Belægget i fængsler og arrester er således steget markant fra 3.495 den 1. januar 2018 til 4.119 den 9. januar 2023, hvilket udgør en stigning på 624 indsatte. Direktoratet for kriminalforsorgen forventer, at belægget fortsat vil stige i 2023. Samtidig har den gennemsnitlige kapacitetsudnyttelse i 2019, 2020 og 2021 været på over 100 pct., mens kapacitetsudnyttelsen i 2022 har ligget på 99,6 pct. Dette på trods af, at der siden indgåelsen af flerårsaftalen for kriminalforsorgens økonomi 2018-2021 og frem til 9. januar 2023 er idriftsat i alt 610 nye pladser.

Særligt på arrestpladser er kriminalforsorgen udfordret af det høje belæg. Den gennemsnitlige kapacitetsudnyttelse har her været på over 100 pct. i perioden 2018-2022. Derfor har det i perioder f.eks. været nødvendigt at anvende dobbeltbelæg, hvor to indsatte er blevet placeret i én celle, eller hvor fællesarealer er blevet anvendt som midlertidige pladser.

På bemandingssiden er der samtidig sket en markant nedgang i antallet af fængselsbetjente fra gennemsnitligt 2.210 årsværk i 2018 til gennemsnitligt 1.899 årsværk i 2022 (opgjort for januar-november), svarende til et fald på 311 årsværk. Dette har bl.a. medført et behov for et omfattende overarbejde blandt fængselsbetjente for at sikre orden og sikkerhed i kriminalforsorgens institutioner.

Det høje belæg og manglen på fængselsbetjente har således igennem de seneste år medført en meget vanskelig situation for kriminalforsorgen, som blandt andet adresseres i den seneste aftale for kriminalforsorgens økonomi 2022-2025, hvor det er besluttet, at der skal etableres 326 nye fængselspladser i Danmark, og at der skal lejes 300 fængselspladser i udlandet. Dertil kommer, at det er besluttet at udvide kapaciteten i den planlagte områdearrest på Sjælland fra 200 til 400 pladser og oprette et nyt og moderne fængsel med op til 400 pladser.

Det er imidlertid en afgørende forudsætning for at idriftsætte ny kapacitet, at der er tilstrækkeligt uniformeret personale til at drive fængslerne og arresterne. Henset til den kritiske bemandingssituation har kriminalforsorgen i efteråret 2022 været nødsaget til at udskyde ibrugtagning af planlagte kapacitetsudvidelser og inaktivere pladser for at frigøre bemanding.

Kriminalforsorgen arbejder derfor også målrettet på at sikre mere uniformeret personale. Foruden et løbende fokus på at frigøre fængselsbetjente i drift til brug for postbesættelse andre steder er der med flerårsaftalen for kriminalforsorgens økonomi 2022-2025 sat fokus på at styrke rekrutteringen og fastholde uniformerede medarbejdere i kriminalforsorgen. Som følge heraf har kriminalforsorgen blandt andet etableret tre nye skoleafdelinger, herunder en permanent skole i Nykøbing Falster og en pop-up skole i henholdsvis Odense og Esbjerg. Endvidere er der udviklet en ny og forbedret fængselsbetjentuddannelse, der er igangsat et arbejde med at etablere et internt psykologkorps samt et arbejde med at etablere en kompetenceudviklingsenhed, der skal skabe bedre rammer for kompetenceudvikling og efteruddannelse af fængselsbetjente. Samtidig er der allerede indført løn i stedet for SU for fængselsbetjentelever samt igangsat flere omfattende rekrutteringskampagner.

2. I tabellen nedenfor vises fordelingen på nationaliteter af de 1.610 varetægtsarrestanter, der var indsat den 31. januar 2021. Det bemærkes i den forbindelse, at det er tal fra denne dato, som er anvendt i SPACE I rapporten, hvor andelen af varetægtsfængslede udgjorde 41,3 procent af alle indsatte i Danmark. Det bemærkes, at nationaliteter, som er repræsenteret med under 5 indsatte, af diskretionshensyn er samlet under betegnelsen ”øvrige”.

Det bemærkes, at Direktoratet for Kriminalforsorgen ikke har oplysninger om, hvor mange af de 988 danske statsborgere der har erhvervet dansk indfødsret ved erklæring eller naturalisation enten som ansøgere, bipersoner eller efterkommere. Kriminalforsorgens klientsystem angiver alene oplysninger om indsattes nuværende statsborgerskab.

Statsborgerskab	Arrestanter 31.1.2021	d.
Afghanistan		13
Albanien		11
Algeriet		14
Bosnien-Hercegovina		11
Danmark		988
Gambia		6
Ghana		8
Holland		5
Indien		8
Irak		39
Iran		20
Jugoslavien		6
Kosovo		5
Libanon		7
Libyen		5
Litauen		21
Makedonien		6
Marokko		23
Nigeria		13
Norge		6
Pakistan		11
Polen		33
Rumænien		50
Rusland		13
Serbien		12
Somalia		32

Spanien	5
Statsløs	13
Sverige	25
Syrien	25
Thailand	9
Tunesien	7
Tyrkiet	27
Tyskland	6
Ukendt	5
Ukraine	6
Ungarn	5
Vietnam	18
Øvrige	93
I alt	1.610

Tallene er trukket den 9. januar 2023 og afspejler de registreringer, der var foretaget på det pågældende tidspunkt.

Inddelingskriterierne for arresteranter er i overensstemmelse med tallene videregivet til SPACE I rapporten, hvor 'Arresteranter' udgøres af varetægtsarresteranter, anholdte samt fængslede i henhold til udlændingeloven."